

Sygn. akt IV CSK 155/15

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa A. M.
przeciwko D. K.
o wydanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 września 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z dnia 18 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 182/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i przyznaje adwokatowi A.Z. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w Białymstoku kwotę 2.700 zł (dwa tysiące
siedemset) zł, powiększoną o należny podatek od towarów i
usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej
pozwanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń, których treść nie satysfakcjonuje strony. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania, przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c.

Skarżący wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sformułował powołując się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. W uzasadnieniu nie przedstawił jednak wywodu wskazującego na wystąpienie tych przesłanek; zaprezentował w istocie jedynie stanowisko polemiczne do przyjętego przez Sądy obu instancji.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen.

Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, nie publ.).

Odnosząc się do przywołanej we wniosku przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako podstawy przyjęcia skargi do rozpoznania, należy przypomnieć, że jej wykazanie wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do wykazania tych wadliwości. Oczywistość naruszenia ma miejsce wtedy, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby badania szczegółów czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ. i powołane tam judykaty). Mimo bowiem nawet oczywistego naruszenia prawa, wyrok może być prawidłowy (postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, nie publ.). Skarżący nie wykazał, aby sytuacja taka wystąpiła w sprawie rozstrzygniętej zaskarżonym orzeczeniem

Na marginesie należy zauważyć, że z samej istoty przesłanek przedsądu przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wynika, że jednoczesne powołanie ich we wniosku - w celu uzasadnienia tych samych okoliczności - jest obarczone logiczną sprzecznością. Jeżeli bowiem w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne, od którego wyjaśnienia zależy prawidłowe rozstrzygnięcie sprawy, to z natury rzeczy ewentualny błąd orzeczniczy popełniony przez sąd drugiej instancji nie może mieć charakteru oczywistego i podstawowego (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 2891/13, nie publ. i z dnia 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, nie publ.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

I.n